

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ
КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: СТАН, ПРОБЛЕМИ І
ПЕРСПЕКТИВИ**

**МАТЕРІАЛИ
І Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

3 грудня 2015 року

Полтава 2016

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

*Світлій пам'яті кандидата
філологічних наук, доцента
Жигилій Ніни Василівни
присвячується*

**ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ
КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: СТАН, ПРОБЛЕМИ І
ПЕРСПЕКТИВИ**

МАТЕРІАЛИ
*І Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

3 грудня 2015 року

Полтава 2016

УДК 002:004.01(477(06))
ББК С84(4Укр)я43
Д 34

Рекомендовано до друку Вченою радою гуманітарного факультету Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка (протокол № 6 від 16 березня 2016 р.).

Редакційна колегія:

Передерій І.Г. – д.і.н., доцент, завідувач кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;

Соляник А.А. – д.пед.н., професор, завідувач кафедри документознавства та книгознавства Харківської державної академії культури;

Дерев'янюк Л.І. – к.філол.н., доцент кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;

Гаращенко Л.Б. – к.філол.н., старший викладач кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка.

Д 34 Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи : матеріали I Всеукраїн. наук.-практ. Інтернет-конф., м. Полтава, 3 грудня 2015 р. / редкол. : І.Г. Передерій, А.А. Соляник та ін. – Полтава : ПолтНТУ, 2016. – 226 с.

Збірник укладено на основі матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи». До збірника увійшли статті й тези доповідей, у яких розглянуто актуальні проблеми сучасного документознавства, інформаційної діяльності, соціальних комунікацій, окреслено проблеми маркетингу інформаційних продуктів і послуг, прикладні аспекти застосування сучасних інформаційних технологій.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, фахівців-практиків.

Матеріали конференції опубліковано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактичних даних, власних імен і цитат несуть автори публікацій.

© Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, 2016

Будемо сподіватись, що таких заходів побільшає і робота серед дитячої аудиторії буде постійною темою сучасного музейного дискурсу.

Джерела та література

1. Шевченко В. В. Музеєзнавство / В.В. Шевченко, І.М. Ломачинська. – К., 2003. – 287 с. – ЮНЕСКО [Електронний ресурс] / Офіційний сайт організації. – Режим доступу : <http://www.unesco.org>. – Заголовок з екрана.
2. Котлер Н. Музейний маркетинг і стратегія: формування місії, залучення публіки, збільшення доходів і ресурсів [Текст] / Н. Котлер, Ф. Котлер, В. Котлер / пер. з англ. Т. Олійник, Т. Пирогова, С. Рябчук, Р. Свято. – К. : ВД «Стилос», 2010. – 528 с.
3. Національний музей мистецтв імені Богдана і Варвари Ханенків [Електронний ресурс] / Офіційний сайт музею. – Режим доступу : <http://www.khanenkomuseum.kiev.ua>. – Заголовок з екрана.
4. Музейний менеджмент і освітня діяльність / упор. Г. Аартс, З. Мазурик. – Львів : Літопис, 2009. – 223 с.
5. Чернігівський обласний художній музей імені Григорія Галагана [Електронний ресурс] / Офіційний сайт музею. – Режим доступу: <http://www.halahan-art.com/>. – Заголовок з екрана.

**Вощенко Вікторія – к.філос.н.
м. Полтава**

МУЗЕЙ ЯК ФОРМА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Процеси глобалізації набули особливої актуальності у сучасному світі, оскільки розширили соціокультурний простір буття людини, привели до появи нових тенденцій у всіх сферах суспільного життя. Значних трансформаційних впливів зазнала культура, що проявилось у таких формах, як універсалізація культурного життя, зменшення культурного розмаїття, внаслідок чого скоротилася поліваріантність соціального розвитку; поява загальнокультурних цінностей, норм і стандартів; формування інформаційного простору, розвиток мережі Інтернет, що зумовило, з одного боку, вільний доступ до інформації, з іншого, – до інформаційної експансії та уніфікації культурних картин світу; домінування масової культури над елітарною й народною; культурна локалізація, порушення природних зв'язків у культурі та механізмів культурної ідентифікації (криза національної й культурної ідентичності); мультикультуралізм як політика і практика неконфліктного співіснування в єдиному соціокультурному просторі різнорідних культурних систем [1, с. 138–139].

Глобалізація є загальносвітовою економічною, інформаційною і культурною тенденцією, що нівелює національну самобутність історичних

культур народів світу. Проте, з іншого боку, можна зазначити, що глибинні настанови, які відображені у ціннісній системі, уявленнях про світобудову, в символічному опрідметненні реальності, не підлягають уніфікації; гомогенізація, універсалізація є можливими та природними у сфері матеріальної складової, у царині духовного змісту такі явища досить проблематичні. Оскільки етнічне та національне питання для багатьох етнокультурних спільнот залишаються нагальними, справа їх актуалізації музейними засобами набуває все більшого значення.

З огляду на це, сьогодні музеї стають центрами освіти, комунікації, культурної інформації та творчих інновацій. Дослідниця О. Салата вважає, що у сучасному світі інтенсифікуються процеси корегування ідеалів і цінностей. Для суспільства й людини залишається важливою необхідність формування ставлення до традицій, переосмислення старих та засвоєння нових ціннісних установок, що є дуже важливим для передачі культурного досвіду між поколіннями, а також для соціокультурної комунікації у сучасному світі [2, с. 151].

Сьогодні ми маємо змогу говорити про музейну реалізацію етнокультурної та національної складової суспільства у традиційному розумінні. Залишаються актуальними питання нації, національної ідентичності та їх утілення у виставках, експозиціях, архітектурних формах. У цьому контексті музеї надають кожному місту національний колорит і відтінок «культурної комунікації», відіграють роль «візитної картки», як раніше собори.

Розуміння національної ідентичності, її усвідомлення передбачає обговорення та тлумачення власної історії, активний розвиток нових відносин як у межах однієї нації, так і зі світовим співтовариством. Національна проблематика у контексті глобалізаційних трансформацій зазнає змін, проте вона є важливою складовою соціокультурних процесів, що відображаються у пріоритетних напрямках музейної справи [1, с. 140].

Міжнаціональна взаємодія у музейній сфері головним чином здійснюється без участі державних структур. Музеї, реалізуючи власні проекти, є самостійними суб'єктами міжнародного культурного життя й активізують міжкультурний обмін [1, с. 141].

Потрібно також зазначити, що транснаціоналізація музейного культурного простору є сутнісною тенденцією глобалізації. Це свідчить про появу нових ціннісно-змістових доміант у світовій культурі. Національні межі розмиваються і зникають, коли розглядають й розв'язують соціальні та гуманітарні проблеми. Музеї розкривають нові глобальні теми, які є важливими для всього світу. На перший план виходять загальнолюдські цінності, відбувається становлення єдиного світосприйняття, едіснюється запозичення культурних надбань ті їх адаптація на національному ґрунті.

Отже, підсумовуючи вищесказане, зазначимо, що глобалізація здійснює вагомий вплив на духовну сферу суспільства, наслідки якого є неоднозначними. Музеї мають значний консолідуючий потенціал, оскільки зберігають цінності, що є загальнолюдським надбанням, сприяють глобальності світосприйняття, виступають засобами міжкультурної комунікації.

Джерела та література

1. Именнова Л. Музей в глобальном мире [Текст] / Л. Именнова // Вестник МГУКИ. – 2011. – № 1 (39) январь–февраль. – С. 138–143.
2. Салата О. Еволюція музею як соціокультурного інституту в умовах процесу глобалізації [Текст] / О. Салата // Сумська старовина. – 2013. – № 40. – С. 150–157.

**Нарадько Андрій – к.і.н., доц.
м. Полтава**

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В БІБЛІОТЕЧНІЙ СПРАВІ

Соціальні процеси, що відбуваються в сучасному суспільстві, пов'язані з глобальними змінами. Поняття «глобалізація» означає широкий спектр таких подій, як інтенсивна боротьба за встановлення світового порядку на основі інтеграції та уніфікації в усіх сферах людської життєдіяльності, розвиток світових ідеологій, зростання кількості міжнародних організацій, виникнення й розвиток транснаціональних корпорацій, зростання міжнародної торгівлі, формування мультикультурних спільнот, створення планетарних засобів масової інформації, впровадження й розвиток глобальної мережі Інтернет тощо. Процеси глобалізації, що охоплюють дедалі більше сфер життя, привертають пильну увагу вчених різних галузей. Бурхливе зростання і загальне поширення технічних систем та технологічних процесів змінюють усі сфери життя суспільства. Поступово утворюється світовий технологічний та інформаційний простір з транспортними і телекомунікаційними мережами. Діяльність бібліотек світу долучається до цих процесів.

Глобалізаційні процеси у бібліотечній діяльності формують єдині підходи до:

- професійних цінностей (свобода інформації, читач – центральний об'єкт бібліотечного обслуговування; дотримання авторського права, професійна етика тощо);
- професійної термінології;
- пріоритетних напрямів діяльності бібліотеки та читацьких груп (читачі з особливими потребами, а також ті, яким бракує знань інформаційної культури тощо);